

VERSLAG Programmaraad Bodembeheer

Datum : 17 november 2016
Tijd : 13.30 -16.00 uur
Plaats : Rijkswaterstaat locatie Westraven, Utrecht

Aanwezig

Thom Maas - RWS Bodem+	Jan Fokkens - VNO-NCW
Marc Langenhuijsen - Omgevingsdiensten	Hans Boer - VA
Jacoline Bijlsma – VNG	Coen Teeuw – Jong STRONG
Paul Bertens – UvW	Jos Theeuwen – voorzitter
Otto Feenstra – BOG	Annelies de Graaf – secretaris (SIKB)
Ronnie Huls – VKB	
Martin Bloemendal – BodemenergieNL	

Afwezig

Marloes Jaspers – Rijksvastgoedbedrijf	Marjon Verhoeven – KOBO-HBO
Joop Jansen – NVPG, Bouwend NI	Paul Voors - FeNeLab

Actie

1. Opening

Jos Theeuwen heet om 13.30 uur iedereen welkom. Vanwege een spoedoverleg later op de middag van Eric Ruwiel, wordt direct overgegaan naar agendapunt 4 'Europese ontwikkelingen'. Aansluitend wordt agendapunt 5 'BIDON' behandeld.

Gerd de Kruif is verhinderd wegens familieomstandigheden. Het agendapunt 'Implementatie Omgevingswet' vervalt om die reden.

4. Europese ontwikkelingen

Eric Ruwiel van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu geeft een presentatie over Europese ontwikkelingen die relevant zijn voor het Nederlandse bodembeheer (zie presentatie in losse bijlage): de Europese Verordening Bouwproducten (CPR) en Circulaire economie.

Noties bij de presentatie waren:

- Jos Theeuwen: De CPR heeft dus niet tot doel om de veiligheid en milieuprestaties van bouwproducten te verbeteren, maar om de interne markt te verbeteren. Jan Fokkens geeft aan dat het bedrijfsleven positieve staat tegenover het opheffen van handelsbarrières.
- Eric Ruwiel: er zijn twee oorzaken waardoor de Nederlandse eisen voor geomembranen niet zijn betrokken in de Europese norm voor geomembranen.
1) Tijdens de ontwikkeling van deze norm was er nog geen inzicht in de verplichtende werking van de CPR en daarmee in de reikwijdte van de normen.
2) Onvoldoende samenwerking tussen publieke en private partijen.
- Eric Ruwiel: De Europese commissie ziet de normen als instrumenten om innovatie te bevorderen en als dragers van waarden. Vanuit de Europese commissie (EC) worden steeds nieuwe groepen voor nieuwe normalisatietrajecten gevormd.

In Nederland zeggen we vaak dat normen de innovatie tegenhouden, maar dit is afhankelijk van de manier waarop de normen worden ingezet en geformuleerd. De EC nodigt uitdrukkelijk ook toezichthouders uit om deel te nemen aan de normcommissies.

Naar aanleiding van de presentatie trokken de leden van programmaraad de volgende conclusies:

- Jacoline Bijlsma: Circulaire economie leeft bij de politici van overheden. Met de Europese regels die handelsbarrières moeten tegengaan komen gemeenten nog maar incidenteel in aanraking (bij Jacoline is één rechtszaak bekend, aangespannen door een Belgische bedrijf n.a.v. een aanbesteding door gemeente Amsterdam waarbij een bepaald Nederlands certificaat werd geëist).
- Otto Feenstra: Het is belangrijk om goed te kijken wat er aan regelgeving en normalisatietrajecten op ons af komt, zodat we daar vanuit Nederland invloed op kunnen uitoefenen.
- Ronny Huls: Europa is niet ver ons bed. Als we in Nederland niet opletten lopen we het risico om ons eigen stelsel van normen kwijt te raken. Het is belangrijk dat het SIKB-bestuur nadenkt over hoe de communicatie tussen SIKB, NEN en de Europese normcommissies kan worden vormgegeven.
- Marc Langenhuijsen: De nieuwe normen voor circulaire economie bieden kans voor omgevingsdiensten om over te gaan op innovatieve vergunningverlening. Bij het thema circulaire economie komen overheid en markt elkaar heel hard tegen. Daar is samenwerking tussen markt en overheid aan innovatie heel hard nodig.
- Jan Fokkens: overheid en markt moeten samenwerken bij het volgen van de Europese ontwikkelingen en het benutten van de kansen voor Nederlandse inbreng daarin. We moeten daarvoor een 'early warning system' ontwikkelen.
- Thom Maas: Het is van belang om de rollen van markt en overheid daarin te benomen, want als iedereen verantwoordelijk is dan is de praktijk vaak dat niemand iets doet.
- Conclusie na discussie: In SIKB werken markt en overheid samen aan normen voor bodembeheer. SIKB is geen initiator van Europese normtrajecten, maar het is gewenst om via het SIKB-netwerk in te zetten op afstemming met NEN en de Rijksoverheid en normontwikkelaars zoals KOMO, met als doel:
a) om de Europese normontwikkelingen vroegtijdig in beeld te hebben, en
b) de Nederlandse inbreng vanuit marktpartijen en lagere overheden daarin te organiseren.

5. BIDON

Ingeborg van Oorschot is lid van het Programmateam Bidon en geeft een presentatie over de stand van zaken van het programma BIDON. Hierin werken overheden en netbeheerders samen aan het oprichten van een gezamenlijke voorziening (database met standaarddataset en beheer daarvan) waardoor digitale uitwisseling van resultaten van bodemonderzoeken mogelijk wordt. Dit leidt tot besparing voor zowel de netbeheerders als de overheden.

Naar aanleiding van de presentatie plaatsten de leden van programmaraad de volgende opmerkingen:

- Marc Langenhuijsen:
a) Voor omgevingsdiensten betekent aansluiting op BIDON een flinke investering wat betreft voorbereidende werkzaamheden. Bij ODMWB loopt nu het gesprek over aansluiting op Inspectievew van IL&T. Dit vergt veel aanpassingen. Gemeenten, als opdrachtgevers van de omgevingsdiensten, moeten bereid zijn om de benodigde aanpassingen te betalen. Het is de vraag of gemeenten hiertoe bereid zijn.
b) Bij omgevingsdiensten is niet bekend welke financiële bijdrage BIDON van omgevingsdiensten gaat vragen. Hier moet vanuit BIDON meer over gecommuniceerd worden.
- Jan Fokkens geeft aan dat een deel van de bedrijven in zijn achterban niet bereid is om data aan te leveren aan BIDON, omdat dit bedrijfseigen gegevens zijn.
- Ronny Huls geeft aan dat de gewenste rol van de adviesbureaus nog onvoldoende duidelijk is.

- Jan Fokkens vindt de mogelijkheid om in de SIKB-protocollen voor (water)bodemonderzoek vast te leggen welke gegevens en in welk format digitaal opgeleverd dienen te worden aan het einde van het onderzoek onwenselijk. Bedrijven zien dit als bedrijfseigen gegevens. Ook Otto Feenstra ziet dit niet snel gebeuren. Pas als er een wettelijke verplichting is om onderzoeksresultaten digitaal op te leveren is uitbreiding van de protocollen met dergelijke eisen gewenst.
- Conclusie na discussie: De betrokkenheid van SIKB bij de formulering van de BIDON-dataset en de afstemming daarvan op SIKB Standaard 0101 is voldoende op dit moment.

1. Vervolg opening

Samenstelling Programmaraad Bodembeheer:

Jos Theeuwen geeft aan dat Marjon Verhoeven vanuit de samenwerkende hogescholen (KOB0-HBO) het voornemen heeft om zitting te nemen in de programmaraad. Paul Voors zal namens FeNeLab deelnemen aan de programmaraad. Beiden waren op 17 november verhinderd.

2. Concept-verslag 23 juni 2016

AndG

- Pag. 1, agendapunt 1: Ronny Huls geeft aan dat hij de behalve de VKB ook NLIngenieurs vertegenwoordigt, maar niet de VVMA. Het verslag wordt op dit punt aangepast.
N.a.v.: VVMA heeft richting Ronny aangegeven belangstelling te hebben voor deelname aan de programmaraad. Het verzoek van VVMA wordt afgewacht
- Pag. 2, agendapunt 7: De vraag van Otto Feenstra om na te denken over uitmondning in productverklaringen is besproken in de begeleidingscommissies van Protocol 7511 en in de Sectie Grondstromen. Naar aanleiding hiervan wordt de tekst van Protocol 7511 aangepast (aantal eisen die betrekking heeft op productcertificering wordt geschrapt). Wijziging van het verslag op dit punt is niet nodig.

Met de voorgenoemde wijziging is het verslag vastgesteld.

N.a.v. – Terugblik op SIKB-congres:

- Aanduiding 'Programmaraad Bodembeheer' op de badges is er bij geschoten. Uit de netwerkgesprekken tijdens het congres hebben de leden van de programmaraad geen concrete acties of bespreekpunten voor de programmaraad opgehaald.
- Thom Maas vond de plenaire sprekers inspirerend. De presentatie van Jos Bazelmans, waarin hij scenario's voor de toekomst van de archeologie heeft uitgewerkt, zet aan tot nadenken. Het zou ook waardevol zijn om voor het bodemwerkveld op die manier scenario's te formuleren en de strategie daarop af te stemmen. Dit zou in SIKB-verband kunnen plaatsvinden.
- Marc Langenhuisen heeft positieve terugmeldingen gehoord over de bijdragen van JongStrong. Jos Theeuwen heeft het SIKB-bestuur uitgedaagd om er op te sturen dat er bij het volgende congres meer 'jeugd' aanwezig is.
- Marc Langenhuisen: Bij de sessie over kwaliteit bij uitvoering en toezicht is besproken dat vanuit de Omgevingsdiensten behoefte bestaat aan overleg met het bedrijfsleven over de rolopvatting van omgevingsdiensten bij vergunningverlening, toezicht en handhaving. Vooral kleine gemeenten geven de omgevingsdiensten onvoldoende ruimte (middelen) om de bevoegd gezag taken op een adequate manier uit te voeren. Een oproep hiertoe vanuit het bedrijfsleven, liefst landelijk, kan helpen om de omgevingsdiensten beter te positioneren. Jan Fokkens en Marc Langenhuisen gaan een afspraak plannen bij

JFo
MLa

VNO-NCW om dit te bespreken.

3. Informatie vanuit SIKB-bestuur

Jos Theeuwen heeft op 9 november jl. het overleg met het SIKB-bestuur bijgewoond. Hieruit kwamen de volgende zaken naar voren:

- Er is ongerustheid over het besluit van het Ministerie van I&M om vanaf 1-1-2017 tot aan de vaststelling van de Omgevingsbesluiten geen aanpassingen meer te doen aan de Regeling bodemkwaliteit. De reden hiervoor is capaciteitsgebrek bij de juridische afdeling van I&M. Dit zou betekenen dat de komende jaren geen wijzigingen op de SIKB BRL-en en protocollen en NEN-normen meer mogelijk zijn. Ook bijstelling van de Essentiele eisen zou hierdoor onmogelijk worden. Er is vanuit SIKB een brandbrief gestuurd aan het Ministerie van I&M.
- Het advies van de Programmaraad Bodembeheer over de BRL 15000 is door de programmadirecteur een oplegnotitie naar het bestuur gestuurd. In deze notitie concludeert de programmadirecteur dat het advies niet rijp is voor besluitvorming. Het advies is te summier, omdat het zich beperkt tot de BRL 15000 en niet ingaat op de overige onderdelen van de packagedeal. Verder is de door de programmaraad voorgestelde adviesrol over politieke en beleidsmatige punten in het project niet gewenst. Deze oplegnotitie in acht nemende heeft het SIKB-bestuur het advies van de programmaraad wel in het op 9 november jl. besproken.

Het bestuur signaleert dat het standpunt van IL&T in deze de ontwikkeling van BRL 15000 in de weg staat. Omdat de BRL 15000 al eens ter inzage heeft gelegen, vindt het bestuur het heel belangrijk om pas (opnieuw) te beginnen als de neuzen echt één kant op staan. Het bestuur heeft daarom om een verkenning gevraagd, waarin bij betrokken partijen wordt getoetst of zij meerwaarde zien voor een BRL 15000 en andere onderdelen van de package deal, en of eerder geuite standpunten in de huidige situatie nog aan de orde zijn of dat hierin ruimte is ontstaan.

- Naar aanleiding van deze terugmelding is de vergadering ontstemd over de gang van zaken waarin de directeur van het programmabureau een advies van de Programmaraad op voorhand niet rijp acht voor besluitvorming door het bestuur. Dit mede omdat de programmaraad eind 2015 met een frisse start is begonnen, nadat twee jaar geleden door de private partners binnen SIKB richting het bestuur de vrees is uitgesproken dat het programmabureau een te groot stempel op de koers van SIKB drukt.

6. WVTTK en afsluiting

- Jaarprogramma 2017: In december gaat het programmabureau SIKB bezig met de opzet van het jaarprogramma 2017. Dit programma wordt begin 2017 besproken door het SIKB-bestuur. Om na te gaan of de eerder door de programmaraad gestelde prioriteiten nog actueel zijn wordt de eerder opgestelde groslijst nogmaals rondgemaild en zullen de leden van de Programmaraad uiterlijk begin december hun prioritering aangeven.
AndG
Allen
- IL&T deelname aan programmaraad Bodembeheer: Aanwezigen vinden het zeer wenselijk dat IL&T deelneemt in de programmaraad. De IL&T voerde t.n.t. altijd het beleid om niet met onder toezicht gestelden zitting te nemen in overleggremia, maar mogelijk is de visie van IL&T daarop na het aantreden van een nieuwe IG veranderd. Jos Theeuwen zal in overleg met het SIKB bestuur IL&T uitnodigen om deel te nemen aan de programmaraad.
JTH
- De voorgestelde vergaderdata worden gewijzigd (zie nieuw schema op volgende pagina). De maandagochtend blijkt voor alle aanwezigen een gunstig tijdstip te zijn. Annelies de Graaf zal nieuwe data prikken en hiervoor via outlook de
AndG

- uitnodiging aan een ieder sturen.
- Het merendeel van de deelnemers heeft een voorkeur voor een vergaderlocatie nabij NS-station Utrecht Centraal. De vergaderingen voor 2017 zullen daar worden georganiseerd.
- JFo
ThM

Jos Theeuwen dankt iedereen voor de inbreng en sluit om 16.15 uur de vergadering.

PS: Bodem in de Omgevingswet is het hoofdonderwerp van de programmaraadbijeenkomst van 6 maart a.s. Aan de hand van inleidingen over beleid en proces en over inhoud gaat de programmaraad het hebben over de gewenste rol van SIKB (instrumenten) in de totstandkoming en uitvoering van deze nieuwe wet.

Vergaderschema 2017

maandag 6 maart 2017	9.30 - 12.30 uur	Utrecht
maandag 29 mei 2017	9.30 - 12.30 uur	Utrecht
donderdag 21 september 2017 (jaarcongres)	9.30 - 16.00 uur	De Reehorst, Ede
maandag 9 oktober 2017	9.30 - 12.30 uur	Utrecht

